

[Time: 2 Hours]

[Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks

- Q.1 State whether the following statements are true or false and give reasons for the same **(any three)** 15
- A Recognition of the importance of developing the managers interpersonal skills is closely tied to the need for organizations to gel and keep high performing employees.
 - B The success of any effort in improving quality and productivity need not include employees.
 - C Most managers and employees today work in a climate best described as 'temporary'.
 - D A major challenge that today's managers face is helping employees to achieve work life balance.
 - E Some organizations are trying to realize a competitive advantage by fostering a positive work environmental.
 - F Today's managers need to create an ethically healthy climate for his or her employees.
- Q.2 Write short notes on **(any three)** 15
- A Job involvement
 - B Job satisfaction and employees turnover
 - C Job satisfaction and work place deviance
 - D Three elements in motivation
 - E McClelland's theory of needs
 - F Expectancy theory of motivation
- Q.3 Explain the following terms **(any five)** 15
- A Informal group
 - B Storing stage
 - C Role
 - D Status
 - E Group shift
 - F Social loafing
 - G Nominal group technique
 - H Delphi technique
- Q.4 Complete the following statements by choosing the appropriate answer **(any fifteen)** 15
- 1 Monitoring, comparing and potential correcting is what is meant by the _____ function.
- 1) planning
 - 2) organizing
 - 3) leading
 - 4) controlling
- 2 As a _____ a manager takes a corrective action in response to unforeseen problems
- 1) leader
 - 2) entrepreneur
 - 3) disturbance handler
 - 4) liaison
- 3 Managers perform a _____ role in which they discuss issues and bargain with other units to gain advantage for their own unit.
- 1) negotiator
 - 2) entrepreneur
 - 3) disturbance handler
 - 4) resource allocation

- 4 _____ skills encompass the ability to apply sophisticated knowledge or expertise.
- 1) leadership
 - 2) technical
 - 3) human
 - 4) conceptual
- 5 _____ focuses on people's influences on one another.
- 1) sociology
 - 2) psychology
 - 3) social psychology
 - 4) anthropology
- 6 _____ is defined as a positive feeling about one's job resulting from an evaluation of its characteristics
- 1) turnover
 - 2) productivity
 - 3) absenteeism
 - 4) job satisfaction
- 7 _____ is an employee belief in the degree to which they affect their work environment their competence the meaningfulness of their job and their perceived autonomy in their work.
- 1) organizational commitment
 - 2) employee engagement
 - 3) job satisfaction
 - 4) psychological empowerment
- 8 An obligation to remain with the organization for ethical and moral reasons is called as _____
- 1) continuance commitment
 - 2) normative commitment
 - 3) employee engagement
 - 4) job engagement
- 9 There is a _____ correlation between job satisfaction and customer satisfaction.
- 1) positive
 - 2) negative
 - 3) zero
 - 4) mixed
- 10 _____ theory was proposed by McClelland.
- 1) two factor theory
 - 2) need for achievement theory
 - 3) need hierarchy theory
 - 4) equality theory
- 11 In equity the ratio of output/ input is _____ the corresponding ratio for another person.
- 1) more than
 - 2) less than
 - 3) equal to
 - 4) zero

- 12 A theory that says that behavior is a function of its consequences is _____ theory.
- 1) goal setting
 - 2) expectancy
 - 3) equality
 - 4) reinforcement
- 13 _____ contract is an unwritten agreement between the management and the employee.
- 1) mental
 - 2) legal
 - 3) psychological
 - 4) technical
- 14 The last stage of group development for a permanent group is called as _____
- 1) norming
 - 2) forming
 - 3) adjourning
 - 4) performing
- 15 Role _____ refers to an individuals view of how he or she is supposed to act in a given situation.
- 1) perception
 - 2) expectation
 - 3) organization
 - 4) identify
- 16 _____ refers to the degree to which members are all related to each other and are motivated to stay in the group
- 1) cohesiveness
 - 2) Social loafing
 - 3) temptation
 - 4) pull power
- 17 In a _____ meeting member interact through the computer.
- 1) internet
 - 2) intranet
 - 3) electronic
 - 4) wireless
- 18 _____ is a decision making process in which individual members meet face to face to pool their judgment in a systematic but independent fashion.
- 1) brain storming
 - 2) Delphi
 - 3) nominal group technique
 - 4) notional group technique

[वेळ: २ तास]

[गुण:६०]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2. उजवीकडील अंक पूर्व गुण दर्शिवतात
1. मूळ इंग्रजी शब्द प्रमाण मानावेत.

- प्र.१ खालील विधाने बरोबर की चूक सांगून कारणे द्या. (कोणतीही तीन) 15
- १ व्यवस्थापकांच्या व्यक्ती परस्पर कौशल्यांना मान्यता देणे हे संघटनेला चांगले काम करणारे कामगार मिळणे आणि त्यांना ठेऊन घेण्याच्या गरजेची गुंतलेले आहे.
 - २ गुणवत्ता आणि उत्पादकता वाढवण्याच्या यशस्वी कर्मचारींचा सहभागाची गरज नसते.
 - ३ आज बहुतेक व्यवस्थापक आणि कर्मचारी अशा वातावरणात कार्यरत असतात ज्याला आपण 'हंगामी' वातावरण म्हणू शकतो.
 - ४ आज व्यवस्थापकांच्या समोर एक म्हत्वाचे आव्हान आहे की कर्मचारींना कार्य जीवन संतुलन संपादन करण्यास मदत करणे.
 - ५ काही संघटना सकारात्मक कार्य वातावरणद्वारे फायदा स्पष्ट करण्याचा प्रयत्न करतात.
 - ६ आजच्या व्यवस्थापकांना त्यांच्या कर्मचाऱ्यांसाठी सरासरी नैतिक वातावरण तयार करणे.
- प्र.२ संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणतेही तीन) १५
- १ कार्य गुंतवणूक
 - २ कार्य समाधान आणि कर्मचारी गळती
 - ३ कार्य समाधान व मार्गच्युती वर्तन
 - ४ प्रेरणेतील तीन मुख्य घटक
 - ५ मॅककलेलंड गरज सिद्धांत
 - ६ प्रेनेचा अपेक्षा सिद्धांत
- प्र.३ खालील संज्ञा स्पष्टकरा(कोणतेही पाच) १५
- १) अनौपचारिक समूह
 - २) खळबळ स्थिती
 - ३) भूमिका
 - ४) दर्जा
 - ५) समूह सरकरणे
 - ६) सामाजिक रिकामटेकडेपणा
 - ७) अल्प समूह तंत्र
 - ८) Delphi technique

- प्र.४ उचीत उत्तर निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. (कोणत्याही पंधरा) १५
- १ देखरेख करणे, तुलना करणे आणि दुरुस्त करणे म्हणजे _____ कार्य आहे.
- १) नियोजन करणे
 - २) संघटीत करणे
 - ३) नेतृत्व करणे
 - ४) नियंत्रण करणे
- २ _____ म्हणून व्यवस्थापक अकल्पिक समस्यांना प्रतिसाद देऊन दुरुस्तीचे कार्य करतात.
- १) नेता
 - २) उद्यमशीलता
 - ३) गोंधळ हाताळणारा
 - ४) स्नेह संबंध बनविणारा
- ३ _____ भूमिकेत व्यवस्थापक मुद्याची चर्चा करतात आणि स्वतःच्या घटकाच्या फायद्यासाठी इतर घटकांशी सौदा करतात.
- १) वाटाघाटी करणारा
 - २) उद्यमी
 - ३) गोंधळ नियंत्रित करणारा
 - ४) संसाधन वाटप करणारा
- ४ उच्च ज्ञान किंवा प्रभुत्व दाखविण्याची क्षमता म्हणजे _____ कौशल्य आहे.
- १) नेतृत्व
 - २) तांत्रिक
 - ३) मानवी
 - ४) काल्पनिक
- ५ _____ लोकांच्या एकमेकांवरील परिणामावर केंद्रित करते.
- १) समाजशास्त्र
 - २) मनोविज्ञान
 - ३) सामाजिक मनोविज्ञान
 - ४) Anthropology
- ६ _____ म्हणजे स्वतःच्या कामाबद्दल सकारात्मक सर्वेदना जी कामाच्या गुणधर्माच्या परिक्षामुळे प्राप्त होते ती आहे.
- १) गळती
 - २) उत्पादकता
 - ३) गैरहजेरी
 - ४) कार्य समाधान

- ७ _____ म्हणजे कर्मचारी ज्या प्रमाणात विश्वास करतात की ते त्यांच्या कामाच्या वातावरणावर परिणाम करू शकतात त्यांचे प्रमूत्व, त्यांचे काम अर्थपूर्ण आहे असे मानतात आणि त्यांना कामात स्वायत्तता आहे असे मानतात.
- १) संघटना बांधीलकी
 - २) कर्मचारी गुंतवणूक
 - ३) कार्य समाधान
 - ४) मनोवैज्ञानिक सत्ता
- ८ नैतिक व नीतिमत्तेच्या आवश्यकतेमुळे संघटनेला बांधील राहिलेल्याला _____ म्हणतात.
- १) निरंतर बांधीलकी
 - २) प्रामाणिक बांधीलकी
 - ३) कर्मचारी गुंतवणूक
 - ४) कामात गुंतवणूक
- ९ कार्य समाधान आणि ग्राहक समाधान यात _____ सहसंबंध आहे
- १) सकारात्मक
 - २) नकारात्मक
 - ३) शून्य
 - ४) मिश्र
- १० _____ सिद्धांत मॅकक्लेलंड ने मांडला.
- १) व्दी घटक सिद्धांत
 - २) संपादन प्राप्ती गरज सिद्धांत
 - ३) गरज श्रेणी सिद्धांत
 - ४) संतुलन सिद्धांत
- ११ संतुलनात व्यक्तीचा उत्पादन/अनुदान ratio सारखे असलेला दुसऱ्यांच्याच्या ratio _____ असतो.
- १) पेक्षा जास्त
 - २) पेक्षा कमी
 - ३) सारखा
 - ४) नसतो
- १२ जे सिद्धांत हे सांगतो की वर्तन त्यांच्या परिणामामुळे कार्यन्वित होते त्याला _____ सिद्धांत म्हणतात.
- १) धैर्य निश्चय
 - २) अपेक्षा
 - ३) संतुलनात्मक
 - ४) प्रबलक

- १३ _____ करारनामा हा कर्मचारी व्यवस्थपनामधील अलिखित ठराव आहे.
- १) मानसिक
 - २) नायिक
 - ३) मनोवैज्ञानिक
 - ड) तांत्रिक
- १४ कायम समूह विकसताच अखेरच्या अवस्थेस _____ म्हणतात.
- १) प्रमाण करणे
 - २) रचना करणे
 - ३) तहकूब करणे
 - ४) कार्य करणे
- १५ भूमिका _____ म्हणजे दिलेला परिस्थितीत अपेक्षित असल्याला कृतीचे वैयक्तिक दृष्टीक
- १) संवेदन
 - २) अपेक्षा
 - ३) संघटना
 - ४) ओळख
- १६ _____ म्हणजे किती प्रमाणात सदस्य एकमेकाशी आकर्षित होतात आणि समूहात राहण्यात प्रेरित होतात
- १) संलगणता
 - २) निर्णयकता
 - ३) उत्सुकता
 - ४) सत्ता ओढ
- १७ _____ सभेत सभासद संगणकाद्वारे परस्परशी सुसंवाद करतात.
- १) इंटरनेट
 - २) इंट्रानेट
 - ३) इलेक्ट्रॉनिक
 - ४) वायरलेस
- १८ _____ हि निर्णय प्रकिया आहे ज्यात समूहाचे सदस्य एकमेकांसमोर त्यांचे विचार व व्यवस्थित पणे पण व्यक्तिगत रित्या एकत्रित करतात.
- १) मेंदू मथन
 - २) डेलफी
 - ३) नावापुरते समूह तंत्र
 - ४) Notional group technique